



NORSK KIROPRAKTORFORENING

NORWEGIAN CHIROPRACTORS' ASSOCIATION

Storgata 10A, 0155 Oslo

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Oslo 30. september 2016

Høringssvar fra Norsk kiropraktorforening: Forslag til oppfølging av primærhelsemeldingen og oppgavemeldingen mv

Vi viser til høringsbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet av 6. juni der forslag til oppfølging av primærhelsemeldingen og oppgavemeldingen er presentert.

Norsk Kiropraktorforening (NKF) organiserer kiropraktorer med offentlig autorisasjon i Norge. Vårt høringssvar omhandler oppfølging av forslagene i primærhelsemeldingen, og da særlig knyttet til kapittel 3 punkt 3.2 om lovfesting av kompetansekrav i den kommunale helse- og omsorgstjenesten

Forslaget til lovfesting av kompetansekrav er en del av departementets oppfølging av forslagene i meldingen. NKF er enige i at tilstrekkelig og rett kompetanse er en av bærebjelkene i den kommunale helse- og omsorgstjenesten fremover.

- NKF støtter målene om bedre og bredere kompetanse i primærhelsetjenesten og viktigheten av å samle tjenestene i bredt organiserte team. Samtidig er det sentralt at kompetansekravene møter de utfordringene vi står ovenfor.
- NKF mener muskel- og skjelettlidelsene ikke er viet den oppmerksomhet de fortjener i primærhelsemeldingen. Som en konsekvens av dette, er heller ikke de kompetansebehovene dette utløser diskutert. Dette er en svakhet ved primærhelsemeldingen. Dette utdypes nærmere i det følgende.

Muskel og skjelettlidelser er vårt største og dyreste folkehelseproblem

Muskel- og skjelettlidelser er vårt største og dyreste folkehelseproblem – og problemet er voksende.

I følge Folkehelseinstituttet er muskel- og skjelettlidelser den viktigste årsaken til helsetap i den norske befolkningen, og en sentral årsak til sykefravær og uførhet (Sykdomsbyrderapporten 2016). Helsedirektoratet har beregnet de årlige samfunnskostnadene til hele 185 mrd. kroner (2015).

I sin nye rapport, "Action plan for the prevention and control of noncommunicable diseases in the WHO European Region", understreker WHO at muskel- og skjelettsykdommer er største årsak til uførhet i Europa. Rapporten synliggjør hvilke enorme konsekvenser muskel- og skjelettplager har for det europeiske samfunnet, og WHO har bedt alle land snarest om å iverksette en rekke konkrete tiltak for å fremme og bedre muskel- og skjeletthelsen.

Det store helsetapet og de store samfunnskostnadene som skyldes rygg og nakke vil få direkte konsekvenser for prioriteringene i helsetjenesten fremover, dersom ikke denne utfordringen tas på alvor.

Det er et presserende behov for å finne nye effektive strategier for å kunne håndtere de store samfunnsutfordringene vi står ovenfor på dette området. I motsatt fall er det grunn til å tro at forekomsten vil øke og bli en stadig større del av del sykdomsbyrden og de samfunnsøkonomiske kostnadene i fremtiden.

Kiropraktorene har særskilt kompetanse på muskel- og skjelettlidelser

Som en konsekvens av at muskel- og skjelettlidelser ikke er viet den oppmerksomhet de fortjener i primærhelsemeldingen, er heller ikke den ressursen som kiropraktorer utgjør i kraft av vår kompetanse og kapasitet i førstelinjen nærmere belyst.

Det er i dag ca. 700 praktiserende kiropraktorer i Norge. De fleste kiropraktorene arbeider i privatpraksis i førstelinjen. Disse behandler årlig om lag 350 000 pasienter og har 2.000.000 konsultasjoner.

Kiropraktorene har offentlig autorisasjon, refusjonsrett; sykemeldingsrett og henvisningsrett. Henvisningsprosjektet som lå til grunn for vedtaket om å gi kiropraktorer sykemeldings- og henvisningsrett i 2006 viste at direkte tilgang til målrettet kompetanse på muskelskjelettområdet ga redusert ventetid, gode resultater for pasientene - og var samfunnsøkonomisk lønnsomt.

Kiropraktorene har særskilt kompetanse på muskel- og skjelettlidelser, og kan diagnostisere og behandle pasienter raskt og effektivt. Det er helt sentralt å sikre en god førstelinje, som kan ivareta diagnostisering og god behandling før lidelsene får utarte seg og får store konsekvenser både for individ og samfunn.

God bruk av de samlede ressursene – kiropraktorene kan avlaste en presset fastlegeordning

Av primærhelsemeldingen fremgår følgende: «Veksten i behov for tjenester i kommunene skaper bærekraftutfordringer. Det vil bli problemer med å rekruttere nok helse- og sosialpersonell. Det vil også bli kostbart. Dette gjør det nødvendig å utnytte de samlede ressursene bedre»

Rundt 90 % av alle muskelskjelettkonsultasjonene foregår i førstelinjetjenesten. Det er altså her hovedsatsningen må skje.

Hver femte pasient som oppsøker fastlege har en muskel- skjelettlidelse. Samtidig vet vi at fastlegeordningen er presset. I [Dagens Medisin \(9. september 2016\)](#) – ble det uttrykt bekymring for at ordningen skulle kollapse.

Kiropraktorene, både kan og vil avlaste en presset fastlegeordning på muskel- og skjelettfeltet. På den måte får vi frigjort kapasitet hos fastlegene samtidig som det legges til rette for rask og målrettet diagnostikk og behandling av denne store pasientgruppen.

Oppsummering

I primærhelsemeldingen foreslås økt satsning på psykisk helse i primærhelsetjenesten og en lovfesting av psykologtjenester for å imøtekomme dette. Dette er et godt grep. På samme måte er det behov for økt satsing på muskelskjeletthelse, og det må sikres tilstrekkelig kompetanse og helsepersonell i førstelinjen for å ivareta dette.

Undersøkelse, diagnostisering og behandling hos kiropraktor gir trygderefusjon for pasientene. Refusjonen følger pasienten – og tjenesten er derfor brukerstyrt.

NKF mener tiden er moden for å se nærmere på aktuelle tilknytningsformer og finansieringsmodeller slik at også kiropraktorer kan inngå i og benyttes innenfor den kommunale helse- og omsorgstjenestens primærhelsetilbud. På den måten vil primærhelsetjenesten stå bedre rustet til å gi et godt tjenestetilbud til den store pasientgruppen med muskel- og skjelettlidelser.

- Muskel- og skjelettlidelser er vårt største og dyreste folkehelseproblem – og problemet er voksende.
- Rundt 90 % av alle muskelskjelett-relaterte konsultasjoner foregår i dag i førstelinjetjenesten.
- NKF mener at kiropraktorene må tas i bruk som muskel- og skjeletthelsens førstelinje og inngå og benyttes i den kommunale helse- og omsorgstjenestens primærhelsetilbud.
- Dette vil gi et godt tilbud til pasientgruppen, avlaste fastlegeordningen og være god samfunnsøkonomi.

Dette vil være en viktig strategi for å håndtere den store sykdomsbyrden og samfunnskostnadene som henholdsvis Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet har påpekt.

Med vennlig hilsen



Jakob Lothe,

Leder, Norsk kiropraktorforening

Appendix

NKF deltok i høringen om prioriteringsmeldingen på Stortinget torsdag 29. september. Ett av våre hovedbudskap til komiteen var å peke på de store helsemessige utfordringene Norge står overfor, og som prioriteringskriteriene faktisk skal forsøke å løse. I etterkant av vårt innlegg uttalte ordstyrer at vårt budskap var relevant for det kommende arbeidet med prioriteringer i primærhelsetjenesten. Vi er kjent med at Helse- og omsorgsdepartementet skal sette ned dette utvalget. NKF deltar gjerne i utvalget, eventuelt bidrar med vår innsikt og erfaring på annen egnet måte.